

ทศ 9/30
2561
14.00

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส26743
วันที่ : 25 ม.ค. 61 เวลา : 13:40

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๙๑๐.๒๐๔/ ๓๐๓

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการจัดการพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่อนุรักษ์ ความหลากหลายทางชีวภาพข้ามพรมแดนระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แห่งราชอาณาจักรไทย และกรมการบริหารการอนุรักษ์และการปกป้องธรรมชาติ กระทรวงสิ่งแวดล้อม แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการจัดการพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่อนุรักษ์ ความหลากหลายทางชีวภาพข้ามพรมแดนระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แห่งราชอาณาจักรไทย และกรมการบริหารการอนุรักษ์และการปกป้องธรรมชาติ กระทรวงสิ่งแวดล้อม แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา (MEMORANDUM OF UNDERSTANDING on Cooperation on Protected Areas and Transboundary Biodiversity Conservation Landscapes Management between Department of National Parks, Wildlife and Plant Conservation, Ministry of Natural Resources and Environment of the Kingdom of and General Directorate of Administration for Nature Conservation and Protection, Ministry of Environment of the Kingdom of Cambodia)
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๒/๓๙๖ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการจัดการพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่อนุรักษ์ ความหลากหลายทางชีวภาพข้ามพรมแดนระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แห่งราชอาณาจักรไทย และกรมการบริหารการอนุรักษ์และการปกป้องธรรมชาติ กระทรวงสิ่งแวดล้อม แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม...

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้จัดการประชุมทวิภาคีไทย-กัมพูชา เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมมารวย การ์เด็นท์ กรุงเทพมหานคร ภายใต้โครงการจัดทำแนวเชื่อมต่อเพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ระยะที่ ๒ (BCI P2) เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์การบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์ของสองประเทศ รวมทั้งหารือขอบเขตความร่วมมือและการพัฒนากรอบความร่วมมือในลักษณะบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการอนุรักษ์ป่าและสัตว์ป่าข้ามพรมแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรกัมพูชา ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้เห็นชอบร่วมกันในหลักการในการจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการจัดการพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพข้ามพรมแดนระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ราชอาณาจักรไทย กับกรมการบริหารการอนุรักษ์และการปกป้องธรรมชาติ ราชอาณาจักรกัมพูชา

๑.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ยกร่างบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าวนำส่งให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาในสาระสำคัญและแนวทางปฏิบัติสำหรับการจัดทำบันทึกความเข้าใจ พร้อมทั้งหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นต่อร่างบันทึกความเข้าใจ กับราชอาณาจักรกัมพูชา มาโดยลำดับ จนเห็นพ้องต่อร่างบันทึกความเข้าใจ ร่วมกันทั้งสองฝ่ายแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โครงการความร่วมมือด้านการจัดการพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพข้ามพรมแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยกับราชอาณาจักรกัมพูชา เป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการตามแนวชายแดนระหว่างไทย-กัมพูชา เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของส่วนราชการหลายส่วนทั้งหน่วยงานฝ่ายความมั่นคง ส่วนราชการที่มีภารกิจกับเรื่องเขตแดนทั้งจากส่วนกลางและในพื้นที่ รวมทั้งประชาชนในพื้นที่ด้วย จึงเข้าข่ายที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมระดับรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมของกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ ๕ มีกำหนดจะจัดขึ้นในวันที่ ๓๐ มกราคม ถึง ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งกำหนดจัดพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการจัดการพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่อนุรักษ์ ความหลากหลายทางชีวภาพข้ามพรมแดนระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แห่งราชอาณาจักรไทย และกรมการบริหารการอนุรักษ์และการปกป้องธรรมชาติ กระทรวงสิ่งแวดล้อม แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการจัดการพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพข้ามพรมแดนระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แห่งราชอาณาจักรไทย และกรมการบริหารการอนุรักษ์และการปกป้องธรรมชาติ กระทรวงสิ่งแวดล้อม แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ วัตถุประสงค์...

๔.๑ วัตถุประสงค์ของร่างบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้ จะส่งเสริมความร่วมมือระดับทวิภาคีในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพข้ามพรมแดนระหว่างประเทศไทยและราชอาณาจักรกัมพูชา

๔.๒ ขอบเขตความร่วมมือของร่างบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้ คู่ภาคีเห็นชอบในความร่วมมือตามกิจกรรมด้านต่างๆ ภายใต้อำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมบริหารการป้องกันและอนุรักษ์ธรรมชาติ ดังต่อไปนี้ (๑) การแลกเปลี่ยนความรู้ บทเรียน และประสบการณ์ทางวิชาการระหว่างเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการที่ปรึกษาพื้นที่คุ้มครอง และชุมชนท้องถิ่น (๒) การพัฒนาองค์กรและทรัพยากรมนุษย์ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพข้ามพรมแดนผ่านช่องทางต่างๆ อาทิ การศึกษาดูงาน การฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการฝึกงานของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและระบบการจัดการใหม่ๆ (๓) การส่งเสริมการศึกษาวิจัยร่วมโดยการแลกเปลี่ยนผลที่ได้รับ รวมทั้งสารสนเทศทางวิชาการ (๔) การส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมร่วมในระดับท้องถิ่น อาทิ การติดตามการเปลี่ยนแปลงความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพข้ามพรมแดน การพัฒนาแผนปฏิบัติการร่วม รวมถึงยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และการป้องกัน ตลอดจนการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในระดับชุมชนท้องถิ่น

๔.๓ บันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้ไม่ก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมาย และจะไม่กระทบต่อสิทธิของคู่ภาคีที่เกิดจากอนุสัญญาระหว่างประเทศ พิธีสาร แผนงาน และข้อตกลงต่างๆ ที่คู่ภาคีแต่ละฝ่ายเป็นสมาชิกอยู่

๔.๔ ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องจัดหางบประมาณและรับผิดชอบค่าใช้จ่าย การกระทำหรือภารกิจที่เกี่ยวข้องหรือเกิดขึ้นภายใต้บันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้ ในส่วนที่เป็นความรับผิดชอบของฝ่ายตนเอง

๔.๕ บันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้จะเริ่มมีผลนับตั้งแต่วันที่มีการลงนาม มีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา ๕ ปี และจะขยายเวลาความร่วมมืออย่างต่อเนื่องไปอีก ๕ ปี เว้นแต่ภาคีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะแจ้งอีกฝ่ายหนึ่งเป็นลายลักษณ์อักษรถึงเจตนาที่จะบอกเลิกบันทึกความเข้าใจ นี้ ให้อีกฝ่ายทราบไม่น้อยกว่า ๖ เดือนก่อนสิ้นสุดระยะเวลาที่กำหนดไว้

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศได้ให้ข้อคิดเห็น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๕.๑ ประเด็นสาระัตถะและถ้อยคำ

๕.๑.๑ ข้อ ๑ เพิ่มเติมถ้อยคำส่วนต้นเป็น This Memorandum of Understanding, hereinafter referred to as MOU และแก้ไขถ้อยคำจาก between the two parties เป็น between the Parties

๕.๑.๒ ข้อ ๒ ปรับข้อความในย่อหน้าแรกของข้อ ๒ เป็นข้อ ๒.๑ และควรแก้ไขข้อความในย่อหน้าสุดท้ายของข้อ ๒ เป็น 2.2 The Parties will jointly formulate cooperation mechanism and a long-term joint management strategy for the TBLs. โดยมีข้อสังเกตว่าคำว่า Protected Area Committees ที่ระบุในข้อ ๒ (i) หมายถึงคณะกรรมการใด

๕.๑.๓ ข้อ ๓ (i)...

๕.๑.๓ ข้อ ๓ (i) แก้ไขข้อความ Both Parties will use เป็น The Parties will use

๕.๑.๔ ข้อ ๔ (i) ให้เพิ่มเติมคำว่า as the case may be. ไว้ท้ายของประโยค

๕.๑.๕ ข้อ ๔ (ii) ให้เพิ่มเติมคำว่า under international law. ไว้ท้ายประโยคแรก

๕.๑.๖ ข้อ ๕ แก้ไขหัวข้อจากเดิม Entry into Force เป็น Entry into Effect

๕.๑.๗ ข้อ ๕ (i) เพิ่มเติมถ้อยคำส่วนต้นเป็น This MOU can be revised, amended, modified, supplemented และเพิ่มถ้อยคำท้ายประโยค ดังนี้ Such revision, amendment, modified or supplement will come into effect on the date as may be determined by the Parties and will form an integral part of this MOU.

๕.๑.๘ ข้อ ๕ (ii) แก้ไขคำว่า at least six months before the effective date. เป็น at least six months prior to the date of the intended termination และแก้ไขประโยคท้ายเป็น The termination of this MOU will not affect the activities already in progress which will continue until their completion.

๕.๑.๙ ข้อ ๕ (iii) แก้ไขถ้อยคำส่วนต้นจาก will enter into force เป็น will enter into effect แก้ไขข้อความส่วนท้ายเป็น is given by any Party six months before the expiry date.

๕.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ทำขึ้นระหว่างหน่วยงานไทย-กัมพูชา ในระดับกรม และข้อ ๔ (ii) ของร่างบันทึกความเข้าใจฯ ได้ระบุไว้ชัดเจนว่า บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ไม่ประสงค์ที่จะก่อให้เกิดพันธกรณีทางกฎหมายใดๆ ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๕.๓ ประเด็นมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘

แม้ว่าโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศในการอนุรักษ์ป่าและสัตว์ป่าจะเป็นภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แต่โดยความร่วมมือและกิจกรรมการอนุรักษ์ตามร่างบันทึกความเข้าใจฯ เป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการตามแนวชายแดนระหว่างไทย-กัมพูชา ซึ่งเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและมีผลกระทบต่อการรักษาสิทธิในเขตแดนดังกล่าว ซึ่งยังไม่มีข้อยุติแน่ชัด จึงเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความระมัดระวังและต้องพิจารณาหารือกับส่วนราชการทั้งหน่วยงานฝ่ายความมั่นคง ส่วนราชการที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับเรื่องเขตแดนทั้งจากส่วนกลางและในพื้นที่ รวมทั้งประชาชนในพื้นที่ด้วย นอกจากนี้ กรมอุทยานฯ จะต้องไม่กระทำการใดๆ บริเวณชายแดน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสภาพภูมิประเทศ สันปันน้ำ และเส้นเขตแดน โดยจะต้องประสานกับกรมแผนที่ทหารและกรมสนธิสัญญาและกฎหมายก่อนที่จะดำเนินการใดที่อาจมีผลกระทบต่อเส้นเขตแดนด้วยตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๒ และ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘

ทั้งนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ปรับแก้ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ตามข้อคิดเห็นของกระทรวงการต่างประเทศแล้ว และตามข้อสังเกตคำว่า “Protected Area Committees” ตามข้อคิดเห็นของหน่วยงานในข้อ ๕.๑.๒ นั้นหมายถึง คณะกรรมการที่ปรึกษาพื้นที่คุ้มครอง ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการร่วมแก้ไขปัญหาชุมชนกับพื้นที่อนุรักษ์ และทั้งสองฝ่ายมีคณะกรรมการนี้ในการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองอย่างมีส่วนร่วม

๖. ข้อเสนอ...

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๖.๑ เห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการจัดการพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่อนุรักษ์ ความหลากหลายทางชีวภาพข้ามพรมแดนระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แห่งราชอาณาจักรไทย และกรมการบริหารการอนุรักษ์และการปกป้องธรรมชาติ กระทรวงสิ่งแวดล้อม แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

๖.๒ อนุมัติให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือผู้ที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มอบหมายเป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการจัดการพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่อนุรักษ์ ความหลากหลายทางชีวภาพข้ามพรมแดนระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แห่งราชอาณาจักรไทย และกรมการบริหารการอนุรักษ์และการปกป้องธรรมชาติ กระทรวงสิ่งแวดล้อม แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำในร่างบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าว ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สำนักอุทยานแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๗๗ ต่อ ๑๗๒๐

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๕๙๖๔

